

BÀI 42: LUYỆN TẬP ANCOL, PHENOL

I. MỤC TIÊU:

1. **Kiến thức:** Củng cố kiến thức về ancol, phenol

2. **Kĩ năng:**

- Viết đồng phân, gọi tên
- Phân biệt các chất
- Viết phương trình [hoá học](#)
- Tìm công thức phân tử
- Tính khối lượng phenol tham gia phản ứng, thành phần phần trăm

3. **Thái độ:** Phát huy tinh thần làm việc tập thể

4. **Phát triển năng lực**

- Phát triển năng lực phát hiện và giải quyết vấn đề
- Phát triển năng lực sáng tạo và làm việc nhóm

II. PHƯƠNG PHÁP:

- Dạy học phát hiện và giải quyết vấn đề
- PPDH đàm thoại tái hiện

III. CHUẨN BỊ:

1. **Giáo viên:** Phiếu học tập

2. **Học sinh:** Ôn bài cũ

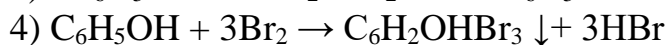
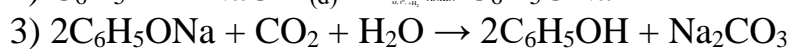
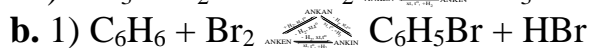
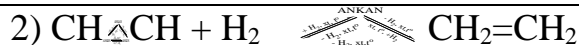
IV. TIẾN TRÌNH BÀI DẠY:

1. **Ôn định lớp:** Kiểm tra sĩ số, đồng phục...

2. **Kiểm tra bài cũ:** Không

HOẠT ĐỘNG THẦY VÀ TRÒ	NỘI DUNG								
<p>Hoạt động 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gv phát vấn hs hoàn thành bảng hệ thống kiến thức Lưu ý hs về phản ứng tạo ete của hỗn hợp 2 ancol, phản ứng nhận biết glixerol - Gv phát vấn hs các kiến thức về phenol: Đặc điểm cấu tạo, tính chất hoá học, ... <p>Hoạt động 2: Bài tập</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gv: Hướng dẫn bài 4, 5 Hs: Thảo luận 3' Hs đại diện lên bảng trình bày	<p>I. Kiến thức cần nắm vững:sgk</p> <p>II. Bài tập:</p> <p>Bài tập 1: Viết các đồng phân và gọi tên ancol của hợp chất có CTPT $C_4H_{10}O$</p> <p><i>Giải:</i></p> <table><tr><td>$CH_3-CH_2-CH_2-CH_2-OH$</td><td>Butan-1-ol</td></tr><tr><td>$CH_3-CH_2-CH(OH)-CH_3$</td><td>Butan-2-ol</td></tr><tr><td>$CH_3-CH(CH_3)-CH_2-OH$</td><td>2-metylpropan-1-ol</td></tr><tr><td>$CH_3-C(CH_3)_2-OH$</td><td>2-metylpropan-2-ol</td></tr></table> <p>Bài tập 2: Viết phương trình hoá học hoàn thành dãy biến hoá sau:</p> <p>a. Metan $\rightarrow$ axetilen $\rightarrow$ etilen $\rightarrow$ etanol $\rightarrow$ axit axetic</p> <p>b. Benzen $\rightarrow$ brombenzen $\rightarrow$ natri phenolat $\rightarrow$ phenol $\rightarrow$ 2,4,6 – tribrom phenol</p> <p><i>Giải:</i></p> <p>a. 1) $2CH_4 \xrightarrow[lanhnhanh]{1500^\circ C} C_2H_2 + 3H_2$</p>	$CH_3-CH_2-CH_2-CH_2-OH$	Butan-1-ol	$CH_3-CH_2-CH(OH)-CH_3$	Butan-2-ol	$CH_3-CH(CH_3)-CH_2-OH$	2-metylpropan-1-ol	$CH_3-C(CH_3)_2-OH$	2-metylpropan-2-ol
$CH_3-CH_2-CH_2-CH_2-OH$	Butan-1-ol								
$CH_3-CH_2-CH(OH)-CH_3$	Butan-2-ol								
$CH_3-CH(CH_3)-CH_2-OH$	2-metylpropan-1-ol								
$CH_3-C(CH_3)_2-OH$	2-metylpropan-2-ol								

Hs khác nhận xét, bổ sung
- Gv nhận xét, đánh giá

Bài tập 3: a. Phân biệt các chất: etanol, glixerol, hex-1-en
b. Phenol, ancol etylic, glixerol, benzen

Giải:

a. - Dùng $\text{Cu}(\text{OH})_2$ nhận biết glixerol

- Dùng dung dịch brom nhận biết hex-1-en

b. - Dùng $\text{Cu}(\text{OH})_2$ nhận biết glixerol

- Dùng Br_2 nhận biết phenol

- Dùng Na nhận biết ancol

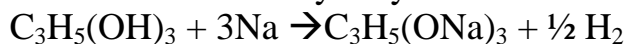
Bài tập 4: Một hỗn hợp gồm glixerol và ancol etylic phản ứng với natri dư thu được 4,48 lít khí (đkc). Mặt khác, nếu cho cùng hỗn hợp trên tác dụng với $\text{Cu}(\text{OH})_2$ thì hoà tan được 4,9 gam $\text{Cu}(\text{OH})_2$. Tính thành phần phần trăm mỗi chất trong hỗn hợp đầu?

Giải:

Cả 2 đều phản ứng với natri

Gọi số mol glixerol: x mol

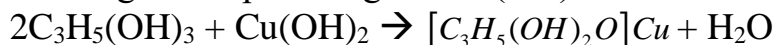
Ancol etylic: y mol

$$\text{Tổng số mol khí} = 3x/2 + y/2 = \frac{\text{ANKAN} \xrightarrow[\text{ANKEN}]{\text{ANKAN}} \text{ANKADIEN}}{\text{H}_2, \text{H}_2\text{O} \quad \text{H}_2, \text{H}_2\text{O}}$$

$$\Leftrightarrow 3x + y = 0,4 \quad (1)$$

Chỉ có glixerol phản ứng với $\text{Cu}(\text{OH})_2$

$$\text{Số mol Cu}(\text{OH})_2 = \frac{4,9}{98} = 0,05 \text{ mol}$$

$$\Leftrightarrow x/2 = 0,05 \rightarrow x = 0,1 \text{ Thay vào (1): } y = 0,1$$

$$m_{\text{C}_3\text{H}_5(\text{OH})_3} = 0,1 \cdot 92 = 9,2 \text{ (g)}; m_{\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}} = 0,1 \cdot 46 = 4,6 \text{ (g)}$$

$$\% \text{C}_2\text{H}_5\text{OH} = \frac{4,6 \cdot 100}{4,6 + 9,2} = 33,3\% \rightarrow \% \text{glixerol} = 100 - 33,3 = 66,7\%$$

Bài tập 5: Cho 25 gam hỗn hợp A gồm ancol etylic, phenol và nước tác dụng với kali thì thu được 5,6 lít khí (đkc). Mặt

khác, nếu cho 25 gam hỗn hợp A trên tác dụng với 100ml dung dịch NaOH 1M thì vừa đủ. Xác định khối lượng từng chất trong A?

Giai:

Gọi: $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$:   x mol
              $\text{C}_6\text{H}_5\text{OH}$:   y mol
              H_2O :   z mol

$\text{C}_2\text{H}_5\text{OH} + \text{K} \rightarrow \text{C}_2\text{H}_5\text{OK} + 1/2\text{H}_2$
 x mol   x/2 mol

$\text{C}_6\text{H}_5\text{OH} + \text{K} \rightarrow \text{C}_6\text{H}_5\text{OK} + 1/2\text{H}_2$
 y mol   y/2mol

$\text{H}_2\text{O} + \text{K} \rightarrow \text{KOH} + 1/2 \text{H}_2$
 zmol   z/2 mol

Mặt khác, chỉ có phenol tác dụng với NaOH

$\text{C}_6\text{H}_5\text{OH} + \text{NaOH} \rightarrow \text{C}_6\text{H}_5\text{ONa} + 1/2\text{H}_2$

Số mol $\text{C}_6\text{H}_5\text{OH}$ = Số mol NaOH = 0,1.1=0,1 mol=y

Nên số mol H_2 = x/2 + y/2 + z/2 = 5,6/22,4 = 0,25mol

$\Leftrightarrow x + y + z = 0,5 \Leftrightarrow x + z = 0,4$ (1)

Lại có: $46x + 94y + 18z = 25 \Leftrightarrow 46x + 18z = 15,6$ (2)

Từ (1) và (2) ta có: x = 0,3; z = 0,1

Khối lượng của:

$\text{C}_2\text{H}_5\text{OH} = 46.0,3 = 13,8$ (g)
 $\text{C}_6\text{H}_5\text{OH} = 94.0,1 = 9,4$ (g)
 $\text{H}_2\text{O} = 25 - 13,8 - 9,4 = 1,8$ (g)

$$\text{H}_2\text{O} = 25 - 13,8 - 9,4 = 1,8 \text{ (g)}$$

- Làm các bài tập còn lại trong sgk, học bài và chuẩn bị bài thực hành